

KULAK BURUN BOĞAZDA SEMPTOMLAR

Editörler

Prof. Dr. Cemal Cingi
Doç. Dr. Deniz Demir
Doç. Dr. Ozan Gökdoğan

Hipokrat
Yayıncılık

© 2022 KULAK BURUN BOĞAZDA SEMPTOMLAR

ISBN: 978-625-7399-70-8

Tüm hakları saklıdır. 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri yasası gereği; bu kitabın basım, yayın ve satış hakları Hipokrat Yayınevi'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bölümler içinde kullanılan resim ve bilgilerin sorumluluğu o bölümün yazar(lar)ına aittir.

Editörler

Prof. Dr. Cemal Cingi

Doç. Dr. Deniz Demir

Doç. Dr. Ozan Gökdoğan

Kapak Resmi

"Semptomdan Tanıya Giden Yollar"

(Füzyon Cam 50x50cm), Cemal Cingi

Yayıncı

Hipokrat Yayınevi

Grafik-Tasarım

Hipokrat Grafik Tasarım

Baskı - Cilt

Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti.

İvedik Org. San. 1420. Cad. No: 58/1 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0312 395 85 71 • Sertifika No: 47479

Hipokrat
Yayıncılık

Süleyman Sırrı Cad. No:16/2 Sıhhiye
Tel: (0312) 433 03 05 - 15 ANKARA
www.hipokratkitabevi.com

Önsöz

iii

Semptomlar, teşhise giden değerli ip uçlarıdır. Özellikle kısa sürede tanıya gitme zorunluluğu olan birinci basamak hekimlik pratiğinde, semptomların iyi bilinmesi ve değerlendirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Kulak Burun Boğaz hastalıkları toplumun her kesiminde çok sık karşılaşılan ve hekime başvuru nedeni olarak ilk sırada yer alan hastalıklardır. Bu nedenle birinci basamakta görev yapan hekimler için büyük önem taşımaktadır. Kitabımızın amacı, KBB semptomlarını güncel bilgiler ışığında gözden geçirmek, tanı ve tedavi yöntemlerindeki yeni gelişmeleri okuyucularla paylaşmaktır. Bölümlerini büyük bir titizlikle yazan meslektaşlarıma teşekkür ederim.

Bu kitabın ikinci baskısının hazırlanmasında çok emekleri olan editöryal takım arkadaşlarım Doç. Dr. Ozan Gökdoğan ve Doç. Dr. Deniz Demir'e teşekkür ederim.

Kitabın size ulaşmasını sağlayan Hipokrat Yayınevi değerli yöneticisi Ali Çelik'e, grafik tasarımı gerçekleştiren titiz sanatçı Hüseyin Çağlıkasap'a teşekkür ederim.

KBB uzmanları, aile hekimleri, sağlık ocağı ve kurum hekimlerinin günlük çalışmalarında tıp öğrencilerinin eğitimleri sırasında yararlanmaları dileği ile...

Prof. Dr. Cemal Cingi

Katkıda Bulunanlar

v

Editörler

Cemal Cingi, Prof. Dr.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi KBB AD, Eskişehir

Deniz Demir, Doç. Dr.

Maltepe Üniversitesi Tıp Fakültesi KBB AD, İstanbul

Ozan Gökdoğan, Doç. Dr.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Tıp Fakültesi, KBB AD, Muğla

Yazarlar

Adem Bora, Doç. Dr.

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi KBB AD, Sivas

Ahmet Çelik, Dr. Öğr. Üyesi

Dicle Üniversitesi KBB AD, Diyarbakır

Ahmet Kara, Doç. Dr.

Sakarya Üniversitesi Tıp Fakültesi KBB AD, Sakarya

Ali Bayram, Doç. Dr.

Kayseri Şehir Hastanesi KBB Kliniği, Kayseri

Ali Seyed Resuli, Dr. Öğr. Üyesi

İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Tıp Fakültesi
KBB AD, İstanbul

Alper Dilci, Dr. Öğr. Üyesi

Uşak Üniversitesi Tıp Fakültesi, KBB AD, Uşak

Anıl Hişmi, Op. Dr.

SBÜ Ümraniye Eğitim Araştırma Hastanesi
KBB Kliniği, İstanbul

Armağan İncesulu, Prof. Dr.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi
KBB AD, Eskişehir

Aslı Şahin Yılmaz, Prof. Dr.

SBÜ Ümraniye Eğitim Araştırma Hastanesi
KBB Kliniği, İstanbul

Ayça Özbal Koç, Doç. Dr.

Ataşehir Acıbadem Cerrahi Tıp Merkezi
KBB Bölümü, İstanbul

Beklen Sami Üre, Op. Dr.

Özel Parkhayat Kütahya Hastanesi KBB Bölümü, Kütahya

Burak Güler, Op. Dr.

Büyükçekmece Mimar Sinan Devlet Hastanesi
KBB Polikliniği, İstanbul

Burak Ömür Çakır, Prof. Dr.

Beykent Üniversitesi Tıp Fakültesi KBB AD, İstanbul

Cem Erdurak, Op. Dr.

Ataşehir KBB Kliniği, İstanbul

Cemal Cingi, Prof. Dr.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi
KBB AD, Eskişehir

Coşkun Atay, Op. Dr.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Tıp Fakültesi
KBB AD, Muğla

Çağatay Ertugay, Op. Dr.

SBÜ Haydarpaşa Numune Eğitim
Araştırma Hastanesi KBB Kliniği, İstanbul

Çağıl Gökdoğan, Doç. Dr.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Tıp Fakültesi
KBB AD, Muğla

Deniz Demir, Doç. Dr.

Maltepe Üniversitesi Tıp Fakültesi KBB AD, İstanbul

Ecem Sevim Akı, Op. Dr.

SBÜ Bozyaka Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
KBB Kliniği, İzmir

Emine Elif Altuntaş, Prof. Dr.

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi KBB AD, Sivas

Emrah Gülmez, Op. Dr.

Elazığ Fethi Sekin Şehir Hastanesi KBB Kliniği, Elazığ

Enes Yiğit, Op. Dr.

SBÜ İstanbul Eğitim ve Araştırma
Hastanesi KBB Kliniği, İstanbul

Erdem Atalay Çetinkaya, Doç. Dr.

SBÜ Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi
KBB Kliniği, Antalya

Erdinç Çekiç, Op. Dr.

SBÜ İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi
KBB Kliniği, İstanbul

Erdoğan Gültekin, Prof. Dr.

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi
KBB AD, Tekirdağ

Erkan Özüdoğru, Prof. Dr.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi
KBB AD, Eskişehir - Emekli Öğretim Üyesi

Ertap Akoğlu, Prof. Dr.

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi
KBB AD, Hatay

Faruk Kadri Bakkal, Dr. Öğr. Üyesi

Uşak Üniversitesi Tıp Fakültesi KBB AD, Uşak

Gökçe Özel, Prof. Dr.

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Tıp Fakültesi
Kulak Burun Boğaz AD, Kırşehir

Gülây Güçlü Aslan, Op. Dr.

SBÜ Tepecik SUAM KBB Kliniği, İzmir

Haydar Murat Yener, Doç. Dr.

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi
KBB AD, İstanbul

Hakan Bayraktar, Op. Dr.

SBÜ Kocaeli Derince Eğitim ve Araştırma Hastanesi
KBB Kliniği, Kocaeli

Hakan Birkent, Op. Dr.

Liv Hospital Vadistanbul KBB Kliniği, İstanbul

Hakan Genç, Dr. Öğr. Üyesi

SBÜ Gülhane Tıp Fakültesi KBB AD, Ankara

Halil Elden, Op. Dr.

Sakarya Üniversitesi Eğitim Araştırma Hastanesi
KBB Kliniği, Sakarya

Halil Erdem Özel, Doç. Dr.

SBÜ Kocaeli Derince Eğitim ve Araştırma Hastanesi
KBB Kliniği, Kocaeli

Harun Üçüncü, Prof. Dr.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Tıp Fakültesi
KBB AD, Muğla

Hasan Deniz Tansuker, Doç. Dr.

Yeditepe Üniversitesi Tıp Fakültesi KBB AD, İstanbul

Hüseyin Özay, Dr. Öğr. Üyesi

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi
KBB AD, Tekirdağ

İbrahim Çukurova, Prof. Dr.

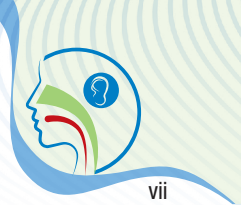
SBÜ Tepecik SUAM KBB Kliniği, İzmir

İlker Akyıldız, Doç. Dr.

SBÜ Ankara Dışkapı Yıldırım Beyazıt
Eğitim ve Araştırma Hastanesi KBB Kliniği, Ankara

Kasım Durmuş, Doç. Dr.

Sivas Medicana Hastanesi KBB Kliniği, Sivas

Kemal Devrim İşçi, Dr. Öğr. Üyesi

İstanbul Galata Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
Ortodonti AD, İstanbul

Kerem Sami Kaya, Doç. Dr.

SBÜ Şişli Hamidiye Etfal Eğitim ve
Araştırma Hastanesi KBB Kliniği, İstanbul

Kerimcan Çakıcı, Op. Dr.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Tıp Fakültesi
KBB AD, Muğla

Latif Akan, Op. Dr.

SBÜ Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi
KBB Kliniği, Ankara

M. Hakan Korkmaz, Prof. Dr.

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi
KBB AD- SBÜ Dışkapı Eğitim Araştırma Hastanesi
KBB Kliniği, Ankara

Mahmut Demirtaş, Dr. Öğr. Üyesi

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Tıp Fakültesi
KBB AD, Muğla

Mahmut Özkırış, Prof. Dr.

Kapadokya Üniversitesi Lisanüstü Eğitim
Öğretim ve Araştırma Enstitüsü
Dil Konuşma Terapisi ve Odyoloji Bölümü, Nevşehir

Mehmet Aslan, Dr. Öğr. Üyesi

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi KBB AD, Malatya

Mehmet İdil, Op. Dr.

SB Suruç Devlet Hastanesi KBB Kliniği, Şanlıurfa

Mehmet Özgür Pınarbaşı, Doç. Dr.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi
KBB AD, Eskişehir

Melek Kezban Gürbüz, Prof. Dr.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi
KBB AD, Eskişehir

Mertcan Babacan, Uzm. Ody.

Gatases İşitme Cihazları Merkezi, Ankara

Muhammet Dilber, Op. Dr.

Dilber KBB Hastalıkları ve Cerrahisi Kliniği, İstanbul

Murat Songu, Prof. Dr.

Medicana International İzmir Hastanesi KBB Kliniği, İzmir

Mustafa Caner Kesimli, Dr. Öğr. Üyesi

İstinye Üniversitesi KBB AD, İstanbul

Mustafa Çolak, Op. Dr.

Ankara Şehir Hastanesi KBB Hastalıkları Kliniği, Ankara

Mustafa Gerek, Prof. Dr.

S.B.Ü. Gülhane Tıp Fakültesi KBB AD, Ankara

Müzeyyen Çiyiltepe, Doç. Dr.

İstinye Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
Dil Konuşma Terapisi Bölümü, İstanbul

Müzeyyen Yıldırım Baylan, Prof. Dr.

Dicle Üniversitesi KBB AD, Diyarbakır

Nazım Bozan, Doç. Dr.

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi KBB AD, Van

Neslihan Sarı, Op. Dr.

Mardin Eğitim Araştırma Hastanesi KBB Kliniği, Mardin

Nihat Susaman, Doç. Dr.

SUAM Fethi Sekin Şehir Hastanesi KBB Kliniği, Elazığ

Nuray Bayar Muluk, Prof. Dr.

Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi, KBB AD, Kırıkkale

Nurullah Türe, Dr. Öğr. Üyesi

Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi KBB AD, Kütahya

Oğuz Kadir Eğilmez, Op. Dr.

Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesi
KBB Kliniği, Sakarya

Ozan Gökdoğan, Doç. Dr.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Tıp Fakültesi
KBB AD, Muğla

Ömer Karakoç, Prof. Dr.

SBÜ Gülhane Tıp Fakültesi KBB AD, Ankara

Öner Çelik, Prof. Dr.

Maltepe Üniversitesi Tıp Fakültesi KBB AD, İstanbul

Öner Sakalioğlu, Prof. Dr.

Elazığ Fethi Sekin Şehir Hastanesi KBB Kliniği, Elazığ

Özgür Yiğit, Prof. Dr.

SBÜ İstanbul Eğitim ve Araştırma Hastanesi KBB Kliniği, İstanbul

Özlem Önerci Çelebi, Doç. Dr.

SBÜ İstanbul Eğitim Araştırma Hastanesi KBB Kliniği, İstanbul

Pelin Yiğider, Doç. Dr.

SBÜ İstanbul Eğitim Araştırma Hastanesi KBB Kliniği, İstanbul

Seçil Arslanoğlu, Doç. Dr.

İzmir Atatürk Eğitim Araştırma Hastanesi KBB Kliniği, İzmir

Serap Köybaşı Şanal, Prof. Dr.

İzmir Medicana Hastanesi KBB Kliniği, İzmir

Sinan Seyhan, Dr. Öğr. Üyesi

Amasya Üniversitesi Tıp Fakültesi KBB AD, Amasya

Şemsettin Okuyucu, Prof. Dr.

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi KBB AD, Hatay

Şevket Aksoy, Op. Dr.

SBÜ Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim Araştırma Hastanesi KBB Kliniği, Ankara

Taskin Tokat, Op. Dr.

Sakarya Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi KBB AD, Sakarya

Tolga Ersözli, Doç. Dr.

Namık Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi KBB AD, Tekirdağ

Tolgahan Çatlı, Prof. Dr.

Liv Hospital Ulus Hastanesi KBB Kliniği, İstanbul

Tuba Bayındır, Prof. Dr.

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi KBB AD, Malatya

Tuğçe Pütürgeli Özer, Op. Dr.

Abdulkadir Yüksel Devlet Hastanesi KBB Kliniği, Gaziantep

Vedat Oruk, Op. Dr.

Özel Medicabil Hastanesi KBB Kliniği, Bursa

Yusuf Orhan Uçal, Op. Dr.

You Rhinoclinic, İstanbul

Zeynep Çukurova Yılmaz, Dr. Öğr. Üyesi

İstanbul Medipol Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Ağız, Diş, Çene Cerrahisi AD, İstanbul

İçindekiler

ix

KISIM I BURUN VE YÜZ HASTALIKLARI

Bölüm 1

Sinonazal Muayene ve Semptomatoloji 3

CEMAL CİNGİ • MURAT SONGU

Burun ve Paranasal Sinüs Anatomisi	3
Nazal Kavite ve Fasial Yumuşak Dokuların Enflamasyonu	16

Bölüm 2

Baş Ağrısı 25

BURAK ÖMÜR ÇAKIR

Baş Ağrısında Tanı.....	26
Baş Ağrısına Duyarlı Yapılar	26
Baş Ağrısı Sınıflaması	26
Migren.....	26
Auralı Migren	27
Aurasız Migren.....	28
Gerilim Tipi Baş Ağrısı	29
Küme Başağrısı.....	31
Kulak Burun ve Sinüslere Bağlı Gelişen Baş Ağrıları.....	32
Burun ve Paranasal Sinüslere Bağlı Gelişen Baş Ağrıları	32
Kulak Hastalıklarına Bağlı Gelişen Baş Ağrıları.....	36
Trigeminal Nevralji	40
Fasiyal Nevraljiler.....	40
Orofasyal ve Temporomandibular Patolojilere Bağlı Gelişen Baş Ağrıları.....	41

Bölüm 3

Burun Akıntısı..... 45

NURAY BAYAR MULUK • CEMAL CİNGİ

Giriş.....	45
Rinosinüzit.....	45
Sinüzitte Tıkanıklık ve Drenaj	45
Akut Rinosinüzit.....	46
Kronik Rinosinüzit.....	48
Allerjik Rinit	50

Bölüm 4**Burun Kanamaları.....53**

MAHMUT ÖZKIRIŞ

Burunun Vasküler Anatomisi	54
Klinik	54
Etyoloji.....	55
Tedavi.....	56

Bölüm 5**Burun Ucu Düşüklüğü61**

ÖNER ÇELİK

Etiyoloji.....	61
Tanı	62
Tedavi.....	63

Bölüm 6**Burun Travması71**

ECEM SEVİM AKI • TOLGAHAN ÇATLI

Patofizyoloji	71
Sınıflama	72
Nazal Travmaya Yaklaşım	72
Pediyatrik Nazal Travmalara Yaklaşım	78
Komplikasyonlar	79
Sonuç.....	80

Bölüm 7**Burun Tıkanıklığı..... 83**

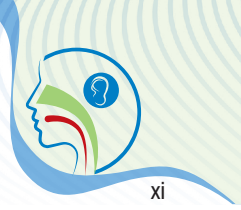
HASAN DENİZ TANSUKER

Fizyolojik Burun Tıkanıklıkları	87
Konjenital Patolojiler	87
Yapısal Bozukluklar	89
Neoplastik Patolojiler	93
İnflamatuvar Patolojiler.....	94

Bölüm 8**Burunda Yabancı Cisim..... 107**

EMİNE ELİF ALTUNTAŞ • KASIM DURMUŞ

Giriş.....	107
Epidemiyoloji	107
Etiyoloji.....	107
Klinik Anatomi.....	108
Klinik Bulgular	108
Tanı	108

Ayırıcı Tanı	109
Komplikasyonlar	109
Tedavi.....	109
Sonuç	110

Bölüm 9

Büyük Burun 113

HAKAN GENÇ • ÖMER KARAKOÇ

Bölüm 10

BOS Rınore 119

HÜSEYİN ÖZAY • TOLGA ERSÖZLÜ

Giriş.....	119
Tarihçe	119
Patofizyoloji	119
Öykü.....	120
Fizik Muayene.....	120
Sınıflandırma	121
Etiyoloji.....	121
Tanısal Testler	123
Lokalizasyon Çalışmaları.....	126
Tedavi.....	127

Bölüm 11

Solunum Sıkıntısı (Üst Havayolu) 137

ALİ SEYED RESULİ

Tanı	137
Yabancı Cisim Aspirasyonu.....	137
Epiglottit	137
Krup	138
Bakteriyel Trakeit	138
Ağır Tonsillit	138
Peritonsiller Apse	138
Retrofaringeal Apse	138
Anafilaksi.....	139
Anjiyoödem	139

Bölüm 12

Eğri Burun 141

MUHAMMET DİLBER

Eğri Burun ile İlgili Şikayetler	142
Tanı	142
Septum Deviasyonu ve Eğri Burun Nasıl Tedavi Edilir?.....	142

Bölüm 13**Epifora 143**

DENİZ DEMİR • HALİL ELDEN

Bölüm 14**Geniz Akıntısı 153**

MUSTAFA CANER KESİMLİ

Burun Fizyolojisi	153
Geniz Akıntısı	153
Semptomlar	153
Hikaye ve Fizik Muayene.....	154
Etiyoloji.....	154
Alerjik Rinit	154
Alerjik Olmayan Rinit.....	155
İnfeksiyöz Rinit	156
Nazal Polip.....	157
Laringofaringeal Reflü Hastalığı.....	157
Tanı	157
Tedavi.....	157

Bölüm 15**Hapşırma 161**

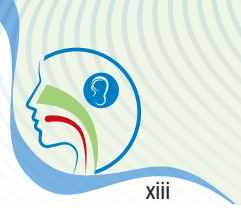
LATİF AKAN • M. HAKAN KORKMAZ

Tanım	161
Tarihçe ve İnançlar.....	161
Patofizyoloji	162
Etiyoloji.....	162
Tanı	166
Tedavi.....	167
Hapşırma Refleksinin Komplikeasyonları.....	168
Korunma.....	168

Bölüm 16**Baş ve Boyun Bölgesinde İyileşmeyen Cilt Lezyonları 171**

KERİMCAN ÇAKICI • HARUN ÜÇÜNCÜ

Baş ve Boyun Bölgesinde İyileşmeyen Cilt Lezyonları	171
İyileşmeyen Cilt Lezyonlarına Yaklaşım.....	171
Baş ve Boyun Bölgesinin Benign Lezyonları.....	172
Baş ve Boyun Bölgesinin Malign Lezyonları.....	172
Melanom Dışı Kanserler	172
Baş ve Boyun Bölgesinde Sıkça Kullanılan Lokal Flepler.....	189

Bölüm 17**Koku ve Tat Bozukluklar 195**

MÜZEYYEN YILDIRIM

Koku Yolları Anatomisi	195
Olfaktor Bulbus ve Korteks	196
Koku Hücrelerinde Uyarılma Mekanizması	197
Koku Bozukluklarının Sınıflandırılması	198
Koku Bozukluklarının Değerlendirilmesi	198
Koku Bozukluklarında Tedavi	202

Bölüm 18**Yüz Ağrısı 207**

AYÇA ÖZBAL KOÇ

İskelet ve Kas Nedenli Yüz Ağrıları	208
Epizodik Nöropatik Ağrı	211
Vasküler	213
Nörovasküler	213
Yüz Ağrısına Neden Olan Diğer Hastalıklar	216

Bölüm 19**Yüz Dokularında Volüm Kaybı 225**

KEREM SAMİ KAYA

Yüz Yaşlanmasının Yapısal Bileşenleri	237
Bölgesel Anatomik Değişiklikler	238
Yapısal Anatomik Değişiklikler	240
Subkutanöz Yağ Dağılımı	241
Volum Kaybına Yaklaşım	243

Bölüm 20**Yüzde Kırışıklıklar 237**

VEDAT ORUK • GÖKÇE ÖZEL

Yüz Anatomisi ve Kırışıklıklar	237
Botulinum Toksini	239
Botulinum Toksin A'nın Estetik Uygulamalarda Kullanımı	241
Hastanın Hazırlanması	241
Üst Yüz Uygulamaları	242
Orta Yüz Uygulamaları	245
Alt Yüz Uygulamaları	246

Bölüm 21**Yüz Travmaları 249**

ERDİNÇ ÇEKİÇ

Giriş	249
Sebepler ve Oluşum Mekanizmaları	249

Bulgular ve Semptomlar.....	249
Yumuşak Doku Travmaları.....	250
Nazal Kemik Fraktürleri.....	251
Orta Yüz Bölgesi Fraktürleri.....	252
Mandibula Fraktürleri.....	253
Orbita Fraktürleri.....	254

KISIM II KULAK HASTALIKLARI

Bölüm 22

Kulak Muayenesi ve Semptomatolojisi 259

NURULLAH TÜRE

Kulak Muayenesi	259
Aurikula	260
Dış Kulak Yolu	261
Kulak Zarı	261
Orta Kulak.....	261
Östaki Tüpü	262
İşitmenin Değerlendirilmesi.....	262
Kulak Semptomatolojisi	267

Bölüm 23

Ani İşitme Kaybı 271

ERTAP AKOĞLU

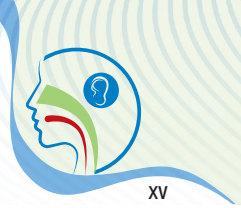
Epidemiyoloji	271
Histopatolojik Bulgular	271
Ayırıcı Tanı	271
Viral Enfeksiyon Teorisi	272
İnflamatuvar ya da İmmün Aracılı Reaksiyon Teorisi	273
Vasküler Bozukluk Teorisi.....	273
İntrakoklear Membran Ruptürü Teorisi.....	274
Hastaların Değerlendirilmesi	274
Prognoz	274
İyileşme Kriterleri.....	275
Tedavi.....	275
Hiperbarik Oksijen Tedavisi	277
Cerrahi tedavi	277
Sonuç.....	277

Bölüm 24

Taşıt Tutması 279

A. PELİN YİĞİDER • ÖZGÜR YİĞİT

Özet.....	279
Tanım	279
Epidemiyoloji.....	279

Giriş.....	280
Klinik.....	281
Taşıt Tutması Nedenleri ve Fizyolojisi.....	281
Kişisel Yatkınlık.....	282
Tedavi.....	282

Bölüm 25

Bulantı-Kusma 285

MÜZEYYEN YILDIRIM BAYLAN • AHMET ÇELİK

Anatomi/Fizyoloji.....	285
Kusma Komplikasyonları.....	286
Vestibüler Hastalıklar.....	287
Enfeksiyonlar.....	293
Travma.....	294
Cerrahi Anestezi Sonrası Bulantı Kusma.....	295
Kemoterapiye Bağlı Bulantı-Kusma.....	298

Bölüm 26

Dengesizlik 301

OĞUZ KADIR EĞİLMEZ

Giriş.....	301
Epidemiyoloji.....	301
Genel Yaklaşım.....	302
Santral ve Periferik Dengesizlik Arasındaki Farklılıklar.....	305
Dengesizlik Nedenleri.....	307
Sonuç.....	313

Bölüm 27

Hiperakuzi 317

MERTCAN BABACAN • ÇAĞIL GÖKDOĞAN

Mizofoni.....	318
Fonofobi.....	318

Bölüm 28

Sensörinöral İşitme Kayıpları 321

Ş. ARMAĞAN İNCESULU

Çocuklarda Sensörinöral İşitme Kayıpları.....	322
Erişkinlerde Sensörinöral İşitme Kayıpları.....	334
Tanı.....	343
Tedavi.....	346

Bölüm 29**Kepçe Kulak 351**

TUĞÇE PÜTÜRGELİ ÖZER • İLKER AKYILDIZ

Kepçe Kulak Nedenleri.....	352
Preoperatif Değerlendirme.....	352
Cerrahi Teknikler.....	352
Antiheliks Deformitesine Yönelik Teknikler.....	353
Konkaya Yönelik Cerrahiler.....	355

Bölüm 30**Otalji 359**

CEM ERDURAK

Otalji Nedir.....	359
Kulak Anatomisi.....	359
Dış Kulak.....	359
Primer Otalji.....	361
Sekonder Otalji.....	370

Bölüm 31**Kulak Akıntısı 373**

ŞEMSETTİN OKUYUCU

Dış Kulak Yolu Kaynaklı Akıntılar.....	373
Orta Kulak Kaynaklı Akıntılar.....	378

Bölüm 32**Kulakta Dolgunluk 385**

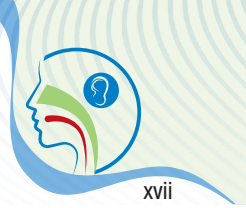
ÖZGÜR YİĞİT • ÖMER ÇAĞATAY ERTUGAY

Giriş.....	385
Dış Kulak Yolu Hastalıkları.....	385
Orta Kulak Hastalıkları.....	386
İç Kulak Hastalıkları.....	388
Diğer.....	390
Kulakta Dolgunluk Şikayeti İle Başvuran Hastaya Yaklaşım.....	390

Bölüm 33**Kulak Etrafında Şişlikler 395**

HALİL ERDEM ÖZEL • HAKAN BAYRAKTAR

Giriş.....	395
Parotis Bezinde Şişlik Oluşturan Hastalıklar.....	396
Mastoidit.....	421
Diğer Nedenler.....	424

Bölüm 34**Kulak Kaşıntısı 431**

NURAY BAYAR MULUK • CEMAL CİNGİ

Giriş.....	431
Dış Kulak Yolu İmmünolojik ve İnflamatuvar Bozuklukları	431
Otitis Eksterna (OE).....	435

Bölüm 35**Kulakta Şekil Bozuklukları 439**

NESLİHAN SARI

Kulak Anatomisi.....	439
Embriyoloji.....	439
Kulakta Şekil Bozuklukları.....	440
Konjenital Kulak Anomalileri.....	440
Aurikula Malformasyonlarında Sınıflamalar	440
Auriküler Eklenitler	441
Preauriküler Sinüs ve Fistül.....	441
Kulak Malformasyonları (Mikroti, Anoti)	442
Kulak Deformasyonları.....	443
Konjenital Olmayan Kulakta Şekil Bozuklukları	445

Bölüm 36**Kulakta Yabancı Cisimler 449**

MAHMUT DEMİRTAŞ • COŞKUN ATAY

Giriş.....	449
Epidemiyoloji	450
Klinik Belirtiler ve Tanı.....	450
Ayırıcı Tanı	450
Hastanın Karşıllanması, Genel Yaklaşım ve Muayene.....	450
Yabancı Cisimin Çıkarılması	451
Sonuç.....	454

Bölüm 37**Otore 455**

ŞEMSETTİN OKUYUCU

Etyoloji.....	455
Bulgular	457
Tanısal Araçlar	458
Ayırıcı Tanı	459
Tedavi.....	459
Komplikasyonlar	461

Bölüm 38**Otoraji (Kulak Kanamaları) 463**

NAZIM BOZAN

Travmalar	463
Kulağın İnfeksiyöz ve İnflamatuvar Hastalıkları	466
Neoplazmlar	468
Otoraji Yapan Diğer Nedenler	472

Bölüm 39**Tinnitus 475**

AHMET KARA

Giriş.....	475
Tanım	475
Tinnitusun Fonksiyonel ve Duygusal Etkileri	476
Tinnitusun Algısal Özellikleri.....	476
Tinnitusun Epidemiyolojik ve Etyolojik Özellikleri	477
Tinnitusun Patofizyolojik özellikleri.....	477
Tanı	479
Tedavi.....	481

Bölüm 40**Vertigo 487**

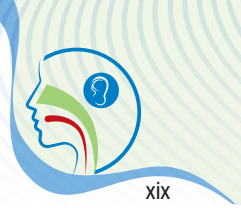
BEKLEN ÜRE

Baş Dönmesi Olan Hastaya Yaklaşım.....	487
Fizik Muayene.....	488
Laboratuvar İncelemesi ve Eşlik Eden Hastalıklar	489
Baş Dönmesi Nedeni Olabilecek İç ve Orta Kulak Hastalıkları	489
Baş Dönmesi Yapabilen Santral ve Serebrovasküler Hastalıklar	493

Bölüm 41**Yüz Felci 497**

ALPER DİLCİ • OZAN GÖKDOĞAN

Fasiyal Sinir Anatomisi	497
Etiyopatogenez	498
Değerlendirme	499
Fasiyal Paralizde Görüntüleme Yöntemleri	501
Topografik Testler	501
Prognostik Testler	501
Bell Paralizi	503
Travmatik Fasiyal Paralizi.....	504
Ekstratemporal Travmatik Fasiyal Paralizi.....	505
Neoplazmlara Bağlı Fasiyal Paraliziler	505
Nadir Görülen Fasiyal Paralizi Sebepleri	506
Sonuç.....	50

KISIM III AĞIZ VE BOĞAZ HASTALIKLARI

Bölüm 42

Ağız Boğaz Muayenesi ve Semptomatolojisi 509

TUBA BAYINDIR • MEHMET ASLAN

Genel Yaklaşım	509
Fizik Muayene.....	510
Oral Kavite.....	510
Orofarenks.....	512
Özel Hasta Popülasyonlarında Değerlendirme.....	513
Fizik Muayene Kullanılan Enstrümanlar	513
Tarama ve Tanı Testleri.....	515

Bölüm 43

Boyun Muayenesi ve Semptomatolojisi 517

ŞEVKET AKSOY • M. HAKAN KORKMAZ

Muayene.....	517
Etiyolojisine ve Yerleşimine Göre Boyun Kitleleri	520

Bölüm 44

Ağız Açık Uyuma-Horlama 523

NIHAT SUSAMAN • EMRAH GÜLMEZ

Genel Bilgiler	535
Fizyopatoloji.....	535
Fizik Muayene.....	536
Tedavi.....	538
Genel Önlemler.....	538
Cerrahi Tedavi.....	539
Tonsilektomi Teknikleri.....	539
Soğuk Diseksiyon Tekniği.....	539
Elektrocerrahi Teknikleri.....	540
Harmonik Skalpel Tekniği.....	540
Termal Welding Tekniği	541
Adenoidektomi Teknikleri.....	541

Bölüm 45

Ağız Kokusu 533

EMİNE ELİF ALTUNTAŞ • ADEM BORAT

Giriş.....	533
Tanım	533
Epidemiyoloji	533
Ağız Kokusu Nasıl Oluşur?	533
Etyoloji.....	533

Halitozis Sınıflaması.....	534
Halitozisli Hastaya Yaklaşım	535
Ağız Kokusu Tespiti ve Ölçüm Teknikleri	536
Tedavi.....	537

Bölüm 46

Ağız Kuruluğu 539

FARUK KADRI BAKKAL

Giriş.....	539
Etiyopatogenez	539
İlaçlar	539
Sistemik Hastalıklar	540
Enfeksiyonlar	540
Lokal Nedenler	540
Klinik Belirtiler	541
Ağız Kuruluğu Olan Hastaya Yaklaşım.....	542

Bölüm 47

Oral Mukozal Lezyonlar 547

MUSTAFA ÇOLAK • YUSUF ORHAN UÇAL

Oral Kavite Anatomisi.....	547
Oral Mukozal Lezyonu Olan Hastanın Değerlendirilmesi	548
Oral Mukozanın Normal Varyantları	548
Beyaz ve Kırmızı Lezyonlar.....	548
Pigmente Oral Lezyonlar	552
Oral Mukozanın Eroziv, Ülseratif ve Büllöz Lezyonları.....	553
Dil Lezyonları	556

Bölüm 48

Boğaz Ağrısı 559

SEÇİL ARSLANOĞLU

Farenjitler	559
Tonsillit.....	561
Lingual Tonsillit.....	561
PFAPA Sendromu	561
Enfeksiyöz Mononükleoz.....	562
Epiglottit (Supraglottit)	562
Lemierre Sendromu	562
Peritonsiller Apse	563
Glossofaringeal Nevralji	563
EAGLE Sendromu.....	563
Laringofaringeal Reflü.....	564

Bölüm 49**Boğazda Takılma Hissi 567**

NİHAT SUSAMAN • ÖNER SAKALLIOĞLU

Tanım	567
Etyoloji.....	567
Tanı	568
Tedavi.....	568
Sonuç.....	568

Bölüm 50**Boyun Kitleleri 571**

ERDOĞAN GÜLTEKİN

Anatomi ve Yaş	571
Etyoloji.....	573
Hastanın Değerlendirilmesi	573
Lateral Konjenital Boyun Kitleleri.....	580
Boyun Orta Hat Konjenital Kitleleri.....	581
Vasküler Malformasyonlar.....	582
Neoplastik Boyun Kitleleri	584

Bölüm 51**Çocuklarda Alt Solunum Yollarına Bağlı Solunum Sıkıntısı 591**

ANIL HIŞMİ • ASLI ŞAHİN YILMAZ

Larengomalazi	592
Subglottik Stenoz.....	594
VK Paralizi.....	599
Paradoksik VK Hareketliliği.....	599
Larengeal Web.....	600
Subglottik Infantil Hemanjiyom.....	600
Larengeal Kistler.....	601
Larengeal-Larengotrakeal Yarık.....	602
Bifid Epiglot	602
Makroglossi.....	603

Bölüm 52**Çocuklarda Geniz Akıntısı 607**

İBRAHİM ÇUKUROVA • MEHMET İDİL

Enfeksiyon Nedenli Geniz Akıntısı.....	607
Non-Enfeksiyöz Nedenli Geniz Akıntıları	612
Enfeksiyon, Alerjik ve Non-alerjik Rinitler dışında geniz akıntısı nedenleri.....	615

Bölüm 53**Yanan Ağız Sendromu 623**

ALİ BAYRAM

Epidemiyoloji	623
Etyoloji ve Patofizyoloji.....	623
Klinik	624
Tanı	624
Ayırıcı Tanı	625
Tedavi.....	625
Sonuç.....	627

Bölüm 54**Konuşma Bozuklukları 631**

ENES YİĞİT • ÖZLEM ÖNERCİ ÇELEBİ

Konuşmanın Anatomi ve Fizyolojisi.....	643
Konuşma Bozuklukları	644
Anamnez ve Fizik Muayene.....	645
Konuşma Sesi (Artikülasyon) Bozuklukları	647
Akıcılık Bozuklukları.....	647

Bölüm 55**Öksürük 637**

H. MURAT YENER

Patogenez.....	651
Prevalans ve Epidemiyoloji.....	653
Kronik Öksürüğü Olan Hastaların Anamnez ve Fizik Muayenesi	654
Kronik Öksürük Hastalarında İncelemeler.....	655
Kronik Öksürüğün Sık Sebepleri.....	655
Asmatik Öksürük ve Eosinofilik Bronşit	657
Öksürük ve Gastroözefageal Reflü (GER)	658
Üst Hava Yolları Öksürük Sendromu (ÜHÖS).....	659
Kulak ile İlişkili Sorunlar	660
Çocuklarda Kronik Öksürük.....	660
Postnazal Akıntı Sendromu veya Üst Hava Yolları Öksürük Sendromu	660
Eozinofilik Bronş Enflamasyonu ile Giden Hastalıklar	662
Öksürüğün Ampirik Tedavisi	663
Üst Havayolları Öksürük Sendromu (ÜHÖSpostnasal Drip Sendromu)	665
Astıma Bağlı Kronik Öksürük.....	666
Non-Alerjik Eosinofilik Bronşit (NAEB).....	666
GER Hastalığına Bağlı Öksürük.....	666
Kronik Öksürüğü Olan Çocuğa Yaklaşım	666

Bölüm 56**Ses Kısıklığı 655****BURAK GÜLER**

Kısa Anatomi.....	669
Sesin Oluşumu	671
Hikaye	672
Fizik Muayene.....	673
Ses Kısıklığı Yapan Nedenler	674
Konjenital Anomaliler	674
Larenks Enfeksiyonları.....	675
Larenks Neoplazmaları	676
Mukozal ve Sakküler Hastalıklar	677
Travma	680
Nörolojik Hastalıklar.....	681
Endokrin Bozukluklar	681
Presbilarenks.....	681
İlaçların Etkisi	681
Respiratuar Sistem Hastalıkları	681
Gastrointestinal Sistem Hastalıkları	681
Diğer Etkenler.....	682
Fonksiyonel Bozukluklar	682

Bölüm 57**Ses Bozukluklarında Klinik Değerlendirme ve Videolaringostroboskopi 671****ERKAN ÖZÜDOĞRU • MEHMET ÖZGÜR PINARBAŞLI • MELEK KEZBAN GÜRBÜZ**

Ses Bozukluklarında Sorgulama.....	671
Fizik Muayene.....	676
Ses Bozukluklarında Objektif Ölçümler.....	683
Videolaringostroboskopi.....	687
Ses Bozukluklarında Tedavi Yöntemleri.....	692

Bölüm 58**Tat Bozuklukları 699****TAŞKIN TOKAT**

Tat Duyusu Anatomisi ve Fizyolojisi	713
Tat Bozukluklarının Etyolojisi ve Semptomlar.....	716
Tat Bozukluklarında Tanı	718
Tat Bozukluklarının Tedavisi	719

Bölüm 59**Uykuda Solunum Bozuklukları 709****SERAP KÖYBAŞI ŞANAL • SİNAN SEYHAN**

Habitüel Horlama	709
Üst Havayolu Direnç Sendromu (ÜHDS).....	710
Obstrüktif Uyku Apne Sendromu	710

Bölüm 60**Farenks ve Larenks Yabancı Cisimleri 731**

İBRAHİM ÇUKUROVA • ERDEM ATALAY ÇETİNKAYA

Bölüm 61**Yutma Bozuklukları Tanı ve Tedavi Yöntemleri 735**

MUSTAFA GEREK • MÜZEYYEN ÇİYİLTEPE • HAKAN BİRKENT

Yutmanın Anatomofizyolojisi.....	736
Yutma ve Çiğnemenin Fonksiyonel Kontrolü	737
Yutmanın Kortikal Kontrolü	740
Değerlendirme.....	743
Modifiye Baryumlu Videofarengoözofagografi.....	746
Ultrasonografi	746
Bilgisayarlı Tomografi ve Manyetik Rezonans Görüntüleme	747
Sintigrafi.....	747
Gastroözofagoskopi	748
Fiberoptik Endoskopik Yutma Çalışması (FEYÇ).....	748
Disfajide Tedavi Yaklaşımları	749

Bölüm 62**Çocukluk Çağı Baş Dönmeleri 757**

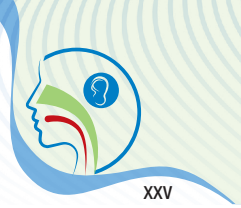
GÜLAY GÜÇLÜ ASLAN • İBRAHİM ÇUKUROVA

Epidemiyoloji ve Tanı Spektrumu.....	757
Çocuklarda Vestibüler Fonksiyon Testleri	757
Migren ile İlişkili Vertigo	758
Taşıt Tutması.....	760
Çocuklarda Vestibüler Rehabilitasyon	760

Bölüm 63**Temporamandibuler Eklem Bozukluğu 763**

ZEYNEP ÇUKUROVA YILMAZ

Temporamandibular Eklem İçi Uygulamalar.....	777
Hyalüronik Asit (HA) Uygulaması.....	778
Kortizon Uygulamaları	780
Opioid Uygulaması	781
Trombositten Zengin Plazma Uygulaması	782
Tombositten Zengin Fibrin Uygulaması	782
Botulinum Toksin A Uygulaması.....	783

Bölüm 64

Maloklüzyon Nedir? 773

KEMAL DEVRİM İŞÇİ

İleride Konumlanmış Ön Dişler	773
Çapraşıklık.....	773
Derin Kapanış	774
Açık Kapanış.....	774
Çapraz Kapanış.....	774
Diastema	774
Eksik Dişler.....	775
Dar Damak	775

